

Pályázatok

A kiskőrösi orth. hitközség samesz-állásra pályázatot hirdet. Május 8.-ig pályázhatnak 35 éven aluli, magyar honos *bené tajró.* Tendői közé tartozik a *mikve* kezelése is, feleségétől kezelendő a női mikve. Ez körülbelül évi 1000 pengőt jövedelmez. Természetbeni lakást, szabad fűtést is adunk. Utiköltséget csak bemutatkozásra meghívottaknak térítünk meg.

Schwarz Sándor
hitközségi elnök.

בעל תפלה יפה עם קול ערב ונעים ומיהל אומן יריש מרבים והיה נתקש לקבלה כביד"מ מחזיקי תורה דק"ק מאנא הע"א. ההפציה לקבל משרה זו יפנו אל ראש החכרה

Bráver Izsák, Makó

A NYIRTASSI ORTH. IZR. HITKÖZSÉGNÉL mindenben képestett előimádkozó-metsző felvétetik. Fizetés megegyezés szerint. Probára költséget nem térítünk.

Hitk. előjáróság.

Figyelem!

Ezúttal ismét felhívom a t. fogyasztóközönség figyelmét, hogy **ugyanazon változatos menünk, amelyeket 1.30 P-ért szolgálunk ki, Poszáchra csak 30 fillérrel drágábbak. Széderesték 2.— P. Előfizetések eszközölhetők** orth. kóser kávézó és étkező
Weisz Jenő
Budapest, VII., Dob-utca 37.

Kundmachung

Wirkungsvolle **די פארשור** in deutscher Sprache für jede erdenkliche Gelegenheit wie zum Beispiel **Barmizvo, Chasene** ריה חרין u. Antrittsreden verfertigt von Fall zu Fall zu mässigem Preise, unter Diskretion. Honorar von 5 Pengő **aufwärts**, 50 H. Porto recommandirt im voraus erbeten. — **Pschetti** werden gegen extra Vergütung angefertigt.

Mein **דוקי אמתה** auf **ישראל** P 1.20 **Rabbiner ISRAEL BRAUN**
Budapest, Szövetség ucca 43.
Érdeklődés alkalmával **válaszbélyeg** melléklendő. A **dröse-ért** járó tiszteletdíj **előre** küldendő be.
Drösek csak megrendelésre készülnek.

A Budapesti Aut. Orth. IZR. Hitközség felügyelete alatt termelt husvétii orthodox kóser palacktej és tejtermékek

kaphatók és megrendelhetők összes fiókainknál és az orthodox izr. fűszerkereskedőknél.

Budapesti Központi Általános Tejcarnok R.-T.

Apró hirdetések

40 ÉVES 3 gyermekes özvegy *talmid-chó-chom*, ügyes kereskedő, nőül venne özvegyet vagy idősebb leányt, kinek üzlete van. Jelige: „Tüchtig“.

HÁZASSÁGOKAT eredményesen „Diszkrét” jelige közvetít, válaszélyeges levelemet a kidó továbbít.

INTELLIGENS *benóra* benősülhet, vidéki nagyobb gabonakereskedésbe, hozomány-nyal. Levelek „Bizalom” jeligére.

UTAZÓ kerestetik, aki gértmányaimat is ajánlaná. Glück József, Syphonfejöntő, Sajószentpéter.

40 ÉVES önálló özvegy ember, ki hosszabb ideig faüzletben volt alkalmazva, alkalmazást keres, ebben a minőségben, vagy mint *gemóre tajsfesz-melamed*. „Alkalmazás” jelige.

SZIGORUAN orthodox házaspárhoz, esetleg egy-két nagyobb gyermekhez, cseléd mellé, elmenne művelt urileány. Házi-munkát is végez. „Orthodox” jeligére kiadóhivatalba.

BÁRMINŐ ÁLLÁST keres, gazdaságban jártas úriember, baromfitenyésztésben és tejgazdaságban. Berliner Simon, Rákosszentmihály.

HÁZTARTÁS VEZETÉSÉT, gyermekek mellett is vállalja jól főző, varrni tudó, zsidó asszony. „Perfekt” jelige.

BECKERT HUGÓ

parókakészítő specialista
Most
Budapest, Dob ucca 27.
(Skrek-ház) Lift.

„Szeor”

a jelenkor legjobb borotváló pora. Ön az egyedüli, ki még nem használja. Ha helyiségében nem volna kapható, kérjen mintacso magot. Alapár **kg-ként 2 pengő, viszonteladónak nagy % eng.** Helyi képviseltek felvétetnek. **Szeor Vegyipar, Szikszó**

Győződjön meg Ön is! Ha órát és ékszer akar venni, úgy **WEINSTOCK JÓZSEF** órás és ékszerészhez kell menni. **Kazinczy-u. 34.** (Kazinczy-templommal szemben) Telefon 35-9-42. Szombaton zárva. Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi árban veszek.

ארמון כשר של סמך

máczesz, tej, fűszerárak, boszniai szilva, burgonyaliszt, eceteszenec, ceras csokoládé, cacao, lekvár, paradicsom, bor, szilvórium, stb. **legrégibb és legmegbízhatóbb beszerzési forrása:**

őzv. Schlanger Bertalané

BUDAPEST, VI., LAUDON-UTCA 7.
Telefon: 12-6-72.

Eladás nagyban és kicsinyben. Egész éven át és peszáchra is a legfinomabb vaj és sajtok. — Vidéki rendeléseket pontosan eszközölk. — Referenciát a budapesti orth. rabbinátus nyujt.

A sirok ápolása

ugy a régi **Kerepesi-uti**, mint az új **közp. izr. temetőben** április hó második felében veszi kezdetét

Befizetések a **PESTI CHEVRA KADISA székházában, Erzsébet-kr 26.** szám alatt már most eszközölhetők, esetleg ugyanoda postán is beküldhetők.

ארמון של סמך ZSIR

nagyban és kicsinyben, **legolcsóbb** áron kapható

FENÁKEL JÓNÁS

orth. kóser baromfikereskedésében
BUDAPEST, VII., DOB UCCA 21
Telefon: 31-6-73.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos
GROSZBERG JENŐ

SPRINGER NYOMDAI MŰINTÉZI
Budapest, VII., Bethlen-utca 33.

ZSIDÓ UJSÁG
T. Magy. Kir. Nemzeti
Múzeum krt. 14-16
Műem.

Budapest, 1932. április 10.
5692 Niszón 4.

40 fillér

VIII. évfolyam 14. sz.

אללנע מיינע יידישע צייטונג

ביה

ZSIDÓ UJSÁG

AZ ORIHODOX ZSIDÓSÁG FÜGGETLEN HETILAPJA

Alapította:
Groszberg Lipót

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., SIP UCCA 10.
Telefon: J. 42-5-90. Csekkszám: 50.791.
EGÉSZ ÉVRE 20 PENGŐ (Külföldre 25 P.)

Szerkeszti:
Groszberg Jenő

Az izr. felekezeti ügyek hatásköri szabályozása

— A vallásminiszterium új körrendelete —

Az 1929. évi XXX. t. c., mely a közigazgatás egyszerűsítéséről szól, szükségessé tette, hogy a zsidó hitközségi életben felmerülő olyan ügyeket, amelyek ezidőszert még a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartoztak, az idézett törvény hatásköri rendelkezéseivel összhangba hozza. Az izr. hitk. ügyek hatáskörét a hivatalos lap vasárnapi számában megjelent vallásminiszteri körrendelet szabályozza. Így az anyakönyvvezető rabbiválasztások jóváhagyása eddig a vármegyei közigazgatási bizottságokhoz tartozott, az új törvény szerint ez most már a vármegyei ill. törvényhatóság első tisztviselője (alispán, ill. polgármester) hatáskörébe utaltatott stb. stb.

A vallásminiszterium a szükségessé vált rendelkezés és hatásköri megállapítás kiadása mellett egyben felhasználta az alkalmat, hogy újból összefoglalóan lesögezze azokat az ügyeket, ill. panaszokat, amelyek az izr. felekezeti életben ezidőszert még a közigazgatási hatóságok hatáskörébe tartoztak. *Ugyanis igen gyakran előfordult, hogy a felek olyan panaszokkal fordultak a közigazgatási hatóságokhoz, amelyek a felekezeti autonóm hatáskörébe tartoztak.* A hatóságok nem ismervén pontosan az idevonatkozó — szétszórt — jogszabályokat, igen gyakran illetéktelenül és hatáskörüket túllépve sérelmesen bele nyultak a felekezeti autonóm hatáskörébe. Különösen sok hatásköri túllépésre szolgáltatott okot az 1888. évi 1191. sz. körrendelet 7. pontja, amely azt tartalmazza, hogy a hitk. életben felmerülő vitás ügyek csak akkor tartoznak az autonóm hatáskörébe, ha a felek magukat annak önként alávetik. Minthogy az izraeliták vitás ügyeire vonatkozóan jelenleg is érvényes hatállyal tulajdonképpen ez a jogszabály intézkedik, ez az említett 7. pont nagyon gyakran alkalmaztatott. A valóságban azonban ennek a rendeletnek 7. pontját két

másik rendelet már régen hatályon kívül helyezte. A zsidó hitk. ügyek akkor is a felekezeti autonómia hatáskörébe vannak utalva, ha a felek annak magukat önként alávetni nem akarják. Így az 1905. évi kiegészítő szerv. szabályzat az Orth. Közp. Iroda hatáskörébe utalja az olyan ügyek elintézését, amelyekben felekezeti választott bírósági itélkezés nélkül rendelkezik. viszont azokban az ügyekben, amelyekben az Iroda felekezeti választott bírósági itélkezést rendel el, biztosított részére az a jog, hogy a bírót megnevezni vonakodó fél helyett a választott bíróság tagjait a Közp. Iroda jelölhesse ki. A most kiadott min. rendelet megállapítja újból, hogy az említett 7. pont már nincs hatályban.

Még fontos a rendeletnek az a része, amely kiemeli, hogy ezidőszert vitás esetekben, — az anyakönyvi kerületek területi változtatása, továbbá az anyakönyvvezető rabbiválasztási ügyeken kívül, amelyekben elsőfokon az alispán, másodfokon a vallásminiszterium dönt — mindössze két ügy tartozik már csak a közigazgatási hatóságok hatáskörébe: Az egyik az, amikor a kultuszadó kérdésében a jogalap vitás, tehát, amikor az az eldöntendő kérdés, vajjon az illető a szóban levő hitközségben egyáltalán adóköteles-e. Az a panasz azonban, amely az adó mérvé s magassága ellen szól, az autonóm hatáskörébe tartozik. Nagy jelentőségű a rendeletnek az a megállapítása, hogy a kultuszadó magassága ellen beadott panaszok a végrehajtás felfüggesztésére okul nem szolgálhatnak, tehát tekintet nélkül a beadott fellebbezésre az adók behajthatók. A másik ügy, ami a felekezeti autonóm hatásköréből ki van véve, az a ritka eset, amikor különféle szervezeti (orth. neológ) hitközségi tagok, vagy hitközségek között merülnek fel vitás ügyek.

Remélhető, hogy ezek után a hitközségek tagjai nem fognak a közigazgatási ható-

ságokhoz fordulni, mindenféle — az autonóm hatáskörébe tartozó — ügyekkel s hogy főképp ezentul a hatóságok pontosan ismerni fogják, hogy csak az előbb említett néhány esetben van joguk az izr. hitközségek ügyeit hatáskörükké vonni.

Pápai enciklika az antiszemizmus ellen

Bichmayer George jezsuita pater pár nappal ezeiott eloauast tartott a becsi radióban, amelyben többek között az antiszemizmus ellen is kikeit. Egyeb sem kellett az antisemita sajtonak. A kegyes pater enen korusban zugott fel az egész osztrak jobboldal. Bichmayer erre válaszképen kozetett egy enciklikát, amelyet 1928 marcius 25-én bocsátott ki XI. Pius papa, s amely így hangzik:

— A mi egyházunk mindig imádkozott a zsidó népért. Az apostoli szék ettől a szeretettől áthatva védelmébe vette a zsidóságot az igaztalan üldözésekkel szemben. Ahogyan elítél minden gyűlöletet, épúgy elítéli a legélesebben a gyűlölködést azon vallás ellen, amely vallás követőit az I'ten által kiválasztott népek jelöltek ki. A gyűlöletet, amelyről beszélünk, antiszemizmusnak nevezik.

A horogkeresztesek és az osztrák fascisták természetesen e tekintetben papábbak a pápánál...

A B.-GYARMATI FŐRABBI A SZENTFÖLDRE INDULT. Deutsch Dávid a népszerű fiatal főrabbi egy ipolsági gazdag baltósz meghívására, azzal együtt hétfőn a Szentföldre utazott. Ezt megelőzően az elmúlt szombaton a főrabbi megtartotta a rendesen *Saboss hagóda*-kor esedékes drósójt és este a hitközség igen szép szíjümmel egybekötött melave malót rendezett a főrabbi tiszteletére.

Sonnenfeld jeruzsálemi főrabbi זצוקל halála és temetésének lefolyása

(Saját tudósítónktól.) Jeruzsálem, március 29. Gyászba borult Jeruzsálem zsidósága. Nagy rabbijuk R. Jozsef Chájim Sonnenfeld, március 27-én, azaz Veadar 19-én, vasárnap délelőtt 10 óra után kilehelte nemes lelkét és visszaadta tisztán a Mindenhatónak. Hosszabb idő óta gyöngéledett, de minden látogatót fogadott és elbeszélgetett vele egész péntekig. Még Eszter-Táánisz böjtnapon szokása szerint hafszókót (26 órát) böjtölt. Pénteken lich-vajd saboss, a házában levő mikróban volt, és vasárnap reggel hajnalban minjonnal imádkozott. Vasárnap 8 óra körül állapota rosszabbra fordult. Wallach dr., a „Sáaré Czedek“-kórház igazgató-főorvosa a beteg ágyához sietett, injekciókkal próbálkozott segíteni, de a beteg ereje hanyatlott. Összes gyermekét és az itt időző Duschinsky huszti főrabbit kívánta magához, akiket azonnal értesítettek a szent aggastyán válságossá vált állapotáról. Amikor a főrabbi és a gyermekek odaértek, még a beteg szemei nyitva voltak, — azután szemei lecsukódtak és csendesen, ahogy élt, elszenderült. Megszűnt lélegzeni. Arca nyugodt volt. Haláltusának semmi nyoma, mintha aludna. Wallach dr. konstatálta a beállt halált, leemelték és földre terítették, a Cion hegyéről behoztak egy követ, feje alá tették és a halott testét égő olajlámpákkal körülrakták. A család tagjai, az egyik oldalon a férfiak, a másik oldalon a női tagok sírva, jajveszékelve elkezdtek a Thillim recitálásához.

Futótűzként terjedt el a lesújtó hír a városban és nagy izgalmat keltett. Gyöngéledése és agg kora dacára szívós természetben bíztak és remélték a rajongásig szeretett és egész Jeruzsálemben nagyrabesült, rendkívül népszerű rabbi felépülését. A városban a gyász híre az üzleteket becsukták és megkezdődött a népvándorlás a Hár-Cion felé, ahol a rabbi lakása emberemlékezet óta van.

A délután 3 órára kitűzött temetésre már déli 12 óra előtt gyülekeztek az emberek. Két óra után érkeztek a kormányzó képviselője, Jeruzsálem város vezetősége, a csehszlovák konzul, a cionista „váád

haleumi“ képviselői; a szefárd chachamok fejtűnő testői ornatusban és az összes jeruzsálemi intézmények testületileg. Kuck rabbi az ujsagok szerint nem vett részt, azért, mert *kajnen*. A szomszédos háztetőn, erkelyeken, kotalakon, ezrekre menő közönség. Az utcan lovasrendőrök tartották tőm a rendet.

Horovitz Jonathán rabbi lakásának erkélyéről heszpedet mondott eloször Duschinsky huszti főrabbi; utána Epstein, Mielczer és Adler rabbik. Ambár a nagy halott a heszpedek tartását végrendeletben határozottan nem kívánta. A gyászmenet élen mentek a talmudtörák és arvházak növendékei kb. 1500-an, utánuk következett a 10.000 emberre tehető kísérőtömeg. Nem kevesebb, mint 5000 emberre tehető azoknak a száma, akik az óváros magas kőfalain és ablakokon nézték végig a gyászmenetet, kezükkel és kendőkkel búcsút intve a nagy halottnak. Másfél órai menetel után az óvárost körülvevő fal mentén elértek az Olajfák hegyéhez („Har hazészim“), ahol a nagy gaont a kobersdorfi rabbi mellé helyezték örök nyugalomra, ad jáámajd lischijó.

Sonnenfeld főrabbi a nyitramegyei Verbórol származott. Már gyermekkorában kitűnt éleselméjűségével, majd később a Kszáv Szajffer egyik legkiválóbb tanítványa lett, akitől 18 éves korában merénüt kapott. Nemso kára Kobersdorfa (Kabol) nőült s amikor a R. Avrohom Zwebner kaboldi főrabbi a Szentföldre ment, ő követte őt. Azóta nem mozdult ki a Szentföldről, mintegy megvalósítva a főpapnak szóló előírást: *ümin hamikdos laj jéczé* — a szentélyből ne men-

Orth. kóser של פוסד מלל fűszerárak tej, baromfi orth, hitközsegi felügyelet alatt, legolesőbb árban kapha'ó, valamint orth. hitközsegi MACZOSZ hitk. árban

Ehrenfreund Éliás
Budapest, VII. Wessselényi-u 13—Telefon: J. 37-4 83
Megrendelések házhoz szállítottak

Első forrásból kaphat ezüst tórafelszerelést, szédertálat, gyertyatartót, menórát, arany, ezüst és briliáns ékszereket, órákat
Heiden Leó
ékszerésznél,
Budapest, VII., Király-u. 21. Tel.: 38-1-10.
Saját üzem. Szombaton zárva. Gyári árak.

jen ki“. Sonnenfeld főrabbi tiszta jellemét és szerénységét a legutóbbi Szivon havában megírt és Schönberger Menáchem unokájának átadott rövid végrendelete tükrözi vissza, mely szó szerint így hangzik:

ביה יום כיה לחודש סיון תרצ"א. ירושלים ת"ת. ביום י"צ של אב"י מורי וצ"ח נתתי אל לבי לרשום. שעל מצבה שלי לאחר אריכת ימים ושנים אר יוחק כ"א: זצ"ח תלמיד נפטר ונקבר ביום ט'. . . תצנניה ועמוד נטרול לקץ הימין וחלילה להננים אותי לביה"ם וכן בהספד אל יאמרו רק חבל על אלמען ארץ ישראל. ב"י בני ש"י אני מבקש שישתדלו להשיא בניהם קודם עשרים שנה השי"ת בהרמו יוכני לראות לאורך ימים ושנים טובים ולראות כישועתי הקרובה כעזרת המה"ח

יוסף חיים זאנענפעלד

E sorok írója abban a *z'chijó*-ban részeseült, hogy a gyászos vasárnapon reggeli 9 óratol a nagy, cadik halottaságya mellett egészen a *jeziasz nesomó*-ig jelen volt, amely örökké felejtethetlen benyomást tett rá.

Alexander Vilmos

Sonnenfeld főrabbi elhunya mély megilletődést keltett az egész világ orthodoxiájában. Mindenünnen érkeznek nagyszabású heszpedekrol tudósítások. Jeruzsálemben a magyar *Kajiel* felkérésére a *Chasam Szajffer-bésshamidrosban* mult hét kedden Duschinsky főrabbi ismét nagy heszpedot mondott. A *Kajiel* a gyászünnepelet a köv. szövegű *falragasz* útján tudatta Jeruzsálem közönségével.

אכל כבוד ומספר מר
ביום ג' דסדר. לכל בית ישראל יכני את השריפה אשר שרף ה' כ"א לחודש אדר שני בשעה 4 אחה"צ (10 לשא"י) יעורר כספד מר, מע"כ הרב הגאון הצדיק המפורסם מוה"ר יוסף צבי דרשינסקי שלישי אנדקין חוסט יע"א

בניית המדרש אוהל משה וישיבת חתם סופר בבתי אוגנרן, על האי שופרא דבלי בארעא, לוחם מלחמת ה' גודר נדר ועומד בספרן סבא קדישא צדיק יסוד עולם משויירי כנסת הגדולה רבינו מרן יוסף חיים זאנענפעלד זצוקל הגאב"ד בפעיקה"ק ח"י"ב ונשיא כוללנו שומר החומות, היגדור סרצות עמו ויבולע המות לצנח ומחה ה' דמעה מעל כל פנים אמן ובירושלם הנחמו הגהלת כולל שומרי החומות.

Emlékünnepély Budapesten

Budapesten különös bensőséggel folyt le az emlékünnepély. Szerdán este felé a túlsúfolt Kazinczy utcai templomban a *jomkipúr-kóton* keretében *Sussmann* rabbi megrázó erejű gyászbeszédben méltatta az egyetemes orthodoxia nagy veszteségét.

Zsidók a vasárnap körül

A pesti neológ zsidóságban bizonyos recenzust keltett bizonyos próbálkozás, amely a mult hetekben megnyilatkozott előadásokban s cikkeiben és amely bele akar kapcsolódni a német és amerikai reformmozgalomba, s a neológ irányt egyszerre a radikálizmus felé akarja hajtani, többek között a vasárnapot ki akarja tüntetni a többi napok közül ünnepléses liturgiával. A kísérlet ellen mindenünnen emelkednek hangok, olyanok is tiltakoznak a vasárnapi külön ájtatosság ellen, akik szombaton sem ájtatoskodnak s ez a tiltakozás úgy hat, mint ama hitvalló sorok, amelyek a háború alatt között egy híres magyar hírlapíró, akitől egy szerkesztő zsidó vonatkozású cikket kért és a publicista meg is írta s azzal kezdte, hogy bár e cikket *Jajmkipúrkor* írja, mégis — rendkívül jó zsidónak érzi magát. Forgathatjuk a dolgot akárhogy, nevezhetjük némelyiknél kegyeletnek, másikonál már csak halvány reminiscenciának, soknál öntudat alatt vágyakozásnak a régi vallásosság után, mégis tény, hogy: *a vasárnapot nem akarja kitüntetve látni még a negatív zsidóknak egy nagy része sem.*

Annál meglepőbb, hogy — komoly híresztelés szerint — a pesti izr. hitközség két gimnáziumában a *szombati szünnap mellett be akarja vezetni a vasárnapi szünetet is*. Ennek távolról sincs reformisztikus célja s indoka. Ennek sokkal prózaibb oka van. Állítólag a pesti neológ zsidóknak még mindig jómódú része nem adja azért gyermekét a zsidó gimnáziumba, mert ott *vasárnap tanítás van* s ezt az akadályt akarják az új rendelkezéssel megszüntetni.

Emellett az intézkedés mellett nem mehetünk el szólanul, bár ez a nagy pesti hitközség belügyének látszik. Ezt azért nem ignorálhatjuk, mert többféle okunk van rá. Elsősorban szomoruan látjuk ebből a példából, hogy a pesti neológia egy tekintélyes része már a vasárnapot ünnepli, habár nem imával, hanem egyéb világi attributummokkal (ruha, kényelem, étkezés) és az a körülmény, hogy gyermeke kitűnő iskolában tanulhat, nem ér neki annyit, hogy egy kis kényelmet feladjon érte.

Ki tudja, nem nehezíti-e meg mindenkorra nálunk a vasárnapi munkaszüneti kényszernek a szombattartók

részére kért enyhítését s az ilyenmű törekvések eredményességét az, ha az ország legnagyobb neológ hivatalos szünnapnak, oly fontos intézményeiben, amilyenek a középiskolák?

Eltéktelve mindettől, a dolog a cikünk elején említett reform-mozgalmi kísérletek miatt a lehető legidősebb lenebb. Hisz ez a reform hívei számára egy egyszerű argumentum, amilyenél alkalmasabbat nem is rendelhetnének maguknak! *Hisz ez nem egyéb, mint a vasárnap hivatalos elismertetése!* Hisz — így érvelhetnek a reformerek — ha a kényelemnek, a negatívumnak engedményeket szabad tenni, miért ne tegyék ezt meg, ha áhitatról, vagyis valami pozitívumról — az ő szemükben mindenesetre ez — van szó?

De van a dolognak kimondott orthodox vonatkozása is. A multkor tettünk említést *Sussmann* Viktor pesti rabbi ama templomi szónoklatáról, amelyben méltó határozottsággal és komolysággal kikelt az ellen, hogy egyes orthodox családok gyermekeiket nem orthodox tanintézetekben nevelik s kifejtette e mulasztás bekövetkezheto következményeit. *Sussmann* rabbi intelme alátámasztást nyert a tervezett intézkedéssel. Mert milyen orthodox

Mosni, surólni... nem fáradtság többé!

A VIM könnyűszerrel tisztít mindent a háztartásban. A VIM kiadós és kíméletes. Kevés munkával ragyog minden a tisztaságtól. Nyugodtan használhatja, mert a VIM összetétele megfelel a rituális előírásoknak.

VIM

rituális háztartásban nélkülözhetetlen.

zsidó nevelés lehetséges ott, ahol a gyermek a legfugékonyabb korában, tizedik életévétől kezdve nyolc éven át megszokja a vasárnap ünnepeit? Talán ez a körülmény mégis megnyitja a jó zsidó szülők szeméit? — *Lehiismereti kötelességünknek tartottuk a tervezett intézkedés ellen való nézetünket nyilvánítani e pár sorban, amelyek talán mégis megfontolásra készítik az intézkedő köröket.*

Aranyat fűgért

— TARCA —

Egy szép napon Hadrián császár Tiberiás városának környékén sétált. Megpillantott egy öreg embert, ki fűgékát ültetett.

— Öreg, öreg — kiáltotta az ültető ember felé — nem dolgoztál eleget fiatalabb éveidben, most már gondolj a pihenésre.

— Ifju koromtól fogva dolgoztam — felelte az agg, — ám örömmel telik a munkában és így tovább dolgozom, hosszú életet óhajtok, hogy még sokáig hasznos munkát végezhessenek.

— Hány éves vagy?

— Száz éves.

— És te még fűgékát ültetesz. Annyira biztos vagy, hogy gyümölcsöd még élvezheted?

— Ha I'ten akarja, megérem a fák gyümölcsét, ha I'ten másként rendelkezik, élvezik a gyümölcsöket gyermekeim. Az én szüleim is értem dolgoztak, miért ne dolgozzak én gyermekeimért?

Ez a felelet tetszett a császárnak. — Hallod-e öreg, meghagyom neked, hogy értesíts az esetben, ha még megéred a fák gyümölcsét.

A császár folytatta utját — néhány év telte el és végre gyümölcsöt éretek a fűgékák.

— Ezt jelenenem kell a császárnak — kiállt fel örömmel az öreg, egy kosarat töltött meg a legszebb gyümölcsökkel és a császári palotába vitte.

A palota bejáratánál azonban feltartóztatták és egy mogorva őr megkérdezte mi járatban van.

— Mondjátok meg a császárnak — felelte az agg, — hogy egy öreg zsidó kéri a kegyet, hogy a színe elé járulhasson.

Megtették a jelentést a császárnak, ki megparancsolta, hogy az öreget vezessék eléje. Az öreg belépett, meghajolt és a császár megkérdezte, mi volna az óhaja.

— Emlékszel-e császárom arra az öreg emberre, kit évekkal ezelőtt fűgékát ültetésénél találtál? Te csodálkoztál, hogy egy száz éves ember még fákat ültet, melyeknek gyümölcsét emberi számítás szerint nem érheti meg és megparancsoltad neki, hogy jelentse, ha a gyümölcsök érését megélli. Ime! az öreg ember én vagyok és ezek a gyümölcsök.

E szavakra a császár felemelkedett, zívólva üdvözölte az öreget és egy arany-székbe ültette. Aztán kiadta a parancsot, hogy a fűgét asztalára tegyék el, az öreg kosarát pedig töltsék meg aranyokkal.

A szolgálak csodálkozva néztek a császárra, hogy ilyen kitüntetésben részesít egy öreg zsidót. Hadrián császár azonban a kérdő pillantásokra azt felelte:

— Ne tiszteljek meg egy embert, kit I'ten szemelláthatólag ennivire megbecsült?

Az agg vidáman vonult haza és örömmel ütságot szomszédjainak szerencsésjét. E szomszédok közt volt egy bárgyú ember, kinek nagyon gonosz felesége volt és az asszony az egész történetből csak azt értette meg, hogy az öreg a császárnak egy kosár fűgét vitt és ezért egy kosár aranyat kapott.

— Te ostoba! Csak te nem tudtad, hogy a császár szereti a fűgét és arannyal fizeti. Szomszédod ugy-e tudta? Azt hiszem, amit más tud, azt te is tudhatnád!

A jó ember mit tehetett? Szót fogadott gonosz feleségének, nagy zsákok kerített elő, megtöltötte válogatott szép fűgékkel és a császárhoz sietett. A palota előtt ezt felelte az őr kérdésére:

— Hallottam, hogy a császár annyira szereti a fűgét, hogy arannyal fizeti. Ezért hozok egy zsákra valót.

A császár előtt a jó ember megismételte ajánlatát. Hadrián császár az ostoba embert a palota kapuja elé állította és mindenki, ki a palotába ment, vagy a palotából kijött, egy fűgét kapott fel a zsákból és az együgyű paraszt arcába dobta. Késő este lett, amikor a játéknak vége szakadt.

Szomoruan tért vissza az ember üres zsákival és keserű szemrehányásokat tett feleségének:

— Ezt a nagy megtiszteltetést neked köszönhetem.

A gonosz asszony azonban ezt felelte:

— Köszönd I'tennek, hogy fűge volt a zsákodban és nem narancs és hogy nem kemény, éretlen fűge volt, hanem puha, érett! ...

Orth. kóser מן של tea

a helybeli orth. rabbinátus hechsereivel ellátva, 5 dkg-os csomagolásban, mindenütt kapható.

Orth. kóser מן של tea

a helybeli orth. rabbinátus hechsereivel ellátva, 5 dkg-os csomagolásban, mindenütt kapható.

איסעניינענע שווערע ויסענע נעבורס- ויינע כשר ש' פסח להדרין מן המהדרין תחת השמחת הרב הנאמן ראב"ד שלישיא דפה וינד בייא מיר צו פאלגענדען פאריגנס סריינען צו בעציענען;

Visszatérülésként: 40 fillér a deska leányka 50 fillér Édes fűm. neh. pecsenye 70 fillér 50 literől kölcsön-hordókban

Régi éviáratú csemege-aszúbor, valósgagos gyógybor P 160 literenként, cca 6 literes gratis demjomban. postán. utánvétel.

STEINER EMIL bortermelő GYÖNGYÖS.

Budapesten az árut a MAVART hához szállítja. 100 l. felüli rend. lésnél 4 fillér árengedmény.

Orthodox kóser מן של

Minden gondos háziasszony tisztában van ma már azzal, hogy a

„Manna“ cikória

ket orth. rabbinátus szigorú felügyelete alatt készül. Szám alan ritua is konyha nem használ más gyártmányt. Kapható: minden fűszerüzletben.

Gyártja: **Podor Jakob és Tsa** Budapest, X., Maglódi-ut 17. sz.

Orthodox kóser מן של

Minden gondos háziasszony tisztában van ma már azzal, hogy a

„Manna“ cikória

ket orth. rabbinátus szigorú felügyelete alatt készül. Szám alan ritua is konyha nem használ más gyártmányt. Kapható: minden fűszerüzletben.

Gyártja: **Podor Jakob és Tsa** Budapest, X., Maglódi-ut 17. sz.

Orthodox kóser מן של

Minden gondos háziasszony tisztában van ma már azzal, hogy a

„Manna“ cikória

ket orth. rabbinátus szigorú felügyelete alatt készül. Szám alan ritua is konyha nem használ más gyártmányt. Kapható: minden fűszerüzletben.

Gyártja: **Podor Jakob és Tsa** Budapest, X., Maglódi-ut 17. sz.

Orthodox kóser מן של

Minden gondos háziasszony tisztában van ma már azzal, hogy a

„Manna“ cikória

— Ezért megtámadta a férjét: — Te ostoba! Csak te nem tudtad, hogy a császár szereti a fűgét és arannyal fizeti. Szomszédod ugy-e tudta? Azt hiszem, amit más tud, azt te is tudhatnád!

A jó ember mit tehetett? Szót fogadott gonosz feleségének, nagy zsákok kerített elő, megtöltötte válogatott szép fűgékkel és a császárhoz sietett. A palota előtt ezt felelte az őr kérdésére:

— Hallottam, hogy a császár annyira szereti a fűgét, hogy arannyal fizeti. Ezért hozok egy zsákra valót.

A császár előtt a jó ember megismételte ajánlatát. Hadrián császár az ostoba embert a palota kapuja elé állította és mindenki, ki a palotába ment, vagy a palotából kijött, egy fűgét kapott fel a zsákból és az együgyű paraszt arcába dobta. Késő este lett, amikor a játéknak vége szakadt.

Szomoruan tért vissza az ember üres zsákival és keserű szemrehányásokat tett feleségének:

— Ezt a nagy megtiszteltetést neked köszönhetem.

A gonosz asszony azonban ezt felelte:

— Köszönd I'tennek, hogy fűge volt a zsákodban és nem narancs és hogy nem kemény, éretlen fűge volt, hanem puha, érett! ...

Orth. kóser מן של tea

a helybeli orth. rabbinátus hechsereivel ellátva, 5 dkg-os csomagolásban, mindenütt kapható.

Orth. kóser מן של tea

a helybeli orth. rabbinátus hechsereivel ellátva, 5 dkg-os csomagolásban, mindenütt kapható.

איסעניינענע שווערע ויסענע נעבורס- ויינע כשר ש' פסח להדרין מן המהדרין תחת השמחת הרב הנאמן ראב"ד שלישיא דפה וינד בייא מיר צו פאלגענדען פאריגנס סריינען צו בעציענען;

Visszatérülésként: 40 fillér a deska leányka 50 fillér Édes fűm. neh. pecsenye 70 fillér 50 literől kölcsön-hordókban

Régi éviáratú csemege-aszúbor, valósgagos gyógybor P 160 literenként, cca 6 literes gratis demjomban. postán. utánvétel.

STEINER EMIL bortermelő GYÖNGYÖS.

Budapesten az árut a MAVART hához szállítja. 100 l. felüli rend. lésnél 4 fillér árengedmény.

Orthodox kóser מן של

Minden gondos háziasszony tisztában van ma már azzal, hogy a

„Manna“ cikória

ket orth. rabbinátus szigorú felügyelete alatt készül. Szám alan ritua is konyha nem használ más gyártmányt. Kapható: minden fűszerüzletben.

Gyártja: **Podor Jakob és Tsa** Budapest, X., Maglódi-ut 17. sz.

Orthodox kóser מן של

Minden gondos háziasszony tisztában van ma már azzal, hogy a

„Manna“ cikória

ket orth. rabbinátus szigorú felügyelete alatt készül. Szám alan ritua is konyha nem használ más gyártmányt. Kapható: minden fűszerüzletben.

Gyártja: **Podor Jakob és Tsa** Budapest, X., Maglódi-ut 17. sz.

Orthodox kóser מן של

Minden gondos háziasszony tisztában van ma már azzal, hogy a

„Manna“ cikória

ket orth. rabbinátus szigorú felügyelete alatt készül. Szám alan ritua is konyha nem használ más gyártmányt. Kapható: minden fűszerüzletben.

Gyártja: **Podor Jakob és Tsa** Budapest, X., Maglódi-ut 17. sz.

Orthodox kóser מן של

Minden gondos háziasszony tisztában van ma már azzal, hogy a

„Manna“ cikória

Hersch Samu és neje újabb kitüntetései

Mint ismeretes, a kiváló mecénásnak díszoklevelei vannak a gödöllői, váci és újpesti hitközségektől és Hersch Samu több hitközség díszelője. A napokban a kitűnő emberbarátot újabb megtiszteltetés érte. *A pesti izr. hitközség a fővárosi zsidó kórházak tb. fűfelügyelőjévé nevezte ki Hersch Samut.*

A kitüntetett igen sokat áldoz a zsidó közjótékonyaság és közügyek terén. Jószívú nejével együtt — *kit a VII. kerületi Izr. Nőegylet épen most választott díszelőjévé* — több zsidó intézményt, hitközséget és egyesületet támogatott már ezideig, amiért is a nemes házaspár kitüntetését a közönség osztatlan örömmel veszi tudomásul. Számos tisztelői és barátai halmozták el a kitüntetettek jókívánságaikkal.

Rendeljen osztálysorsjegyet Schlesinger Samu
m. kir. osztálysorsjegy-főárúsitónál
Budapest, VI., Király-utca 70.

Az I. osztály húszása már április 15-én kezdődik

Hivatalos sorsjegyárak osztályonként:

Egész | Fél | Negyed | Nyolcad
24.— P | 12.— P | 6.— P | 3.— P

Szombat és ünnepnap zárva.

x FÉNYES EREDMÉNYEK, melyeket sok résztvevő az osztálysorsjáték utolsó 4 hét alatti fűhúzásain elért, nagyban hozzájárultak a fokozott vételkedv emeléséhez.

Aki részt akar venni az új sorsjátékban, biztosítson magának sorsjegyet minél előbb, már az I. osztályra, mert későbbi vételnél a hivatalos terv szerint amugyis meg kell fizetni a lejátszott osztályok árát is.

Akar sorsjegyen nyerni? Akkor Hőnignél kell venni!

Az I-ső osztály húszása már e hó 15-én kezdődik, aki a játékban részt vesz, már most ra kellemes meglepetésben részesülhet. Rendeljen meg ma sorsjegyet **Hőnig József** m. kir. osztálysorsjegy-elárusítónál, BUDAPEST, VII., Király-utca 7.

Az Ujhelyi Szeferd Főrabbi Várott. R. Dóvedl Meisels brisz-családi ünnepély alkalmából R. Hersch fiához Vácra érkezett. Szombaton drósóval tisztelték meg, mely a hallgatóságot valósgással elragadtatta. Délután másik fia a szarvasi főrabbi ugyancsak nagy tetszést aratott a T. B.-ben. Este a vendégek tiszteletére Hermann hitk. elnök bőkezű és jól látogatott *melave malke*-bankettet rendezett.

Peszách előtti elmékedés

— A Peszách előtti szombat —

A Peszách előtti „szombat“ a „Saboss Hagodajl“ (nagy szombat) nevet viseli. A „Tür“ *Ajrach Chajim*-ban (430. §.) lefektetett hagyomány szerint az elnevezés eredete az első Peszách előkészületeire megy vissza. Jiszróél Miczrajimban készülődött a kiszabadulásra. Már ehangzott az első parancs: *„Hachajdes haze lochem... — ez a hónap legyen nektek a hónapok elseje“* s követték az előírást: *„beoszajr lachajdes vejikchu lohem is szeh... — a hónap tizedik napján vegyen minden család egy-egy bárányt“*. Akkor, úgy mint az idén is, Niszson 10-ike szombatra esett. A rabszolga nép levágtatásra előkészítette a bárányt az egyiptomiak bálványállatját s a rabszolgatartók már nem merték Jiszróél megakadályozni áldozathozatalában. A sors eme csodálatos változásáról kapta a nevet az akkori szombat: nagy szombat volt ez, mert nagyban bizonyult az Örökkévaló keze az ő nagy csodája által.

Jiszróél történetének folyamán csodák-nak egész sorával találkozott, de egynek emlékét sem őrzi a „nagy“ elnevezés. Ebben mély igazság van. A többi csoda bizonyos időben jött s idővel — elmúlt. Az egyiptomi „Saboss Hagodajl“ csodája azonban állandó s folytonos. Mert ami akkor történt az tulajdonképen vejeje, tartalma, a zsidóság történetének, mind a mai napig. Akkoriban választotta ki az Örökkévaló Jiszróél, mint közösséget az ő történeti hivatására: a pogányság elleni küzdelemre és a pogányság az ő túlsúlya s látszólagos ereje ellenére nem bírta legyűrni. Évezre-

Tokaji bor

כשר של פסח

3 liter 924. évi 5 puttonos aszú

10 pengő, 3 liter aszú maszlas

5 P 70 fillér, demijonnal együtt

bermentve. Megrende h-ó:

SCHWARZ LEÓ

szőlőbirtokosnál, TOKAJ.

אין פאמאן ווירד ר'ה אייר הבעל'ם איינע ישיבה ערעפפנעמ!

דיא ישיבה איז מיט איינעם אין איינעם העררליכען קאסעללל בעפירליכען אינטערנאט פערבונדען (נראסע, העללע זאלע, וואסערלישונג באדעמיסטער, הינענישע אייניכטונג, סארק עפעס) אונטער דער לייטונג אוינד שמאנדינען אויפדויכט דעם דאָרמזעלבסט וואָרנענדען אָבערראכנינערס הרב ר' אהרן צבי נראס שלישיא אבריק פאמאן ודגלילות תעיא. קינער, דיא 70-80 מענע מאנאטליך פיר קאסע אונד קווארטער בעזארלען קאנען, מאנען וך הענדען אין:

GROSZ NÁNDOR, pomázi kerületi főrabbi, BUDAPEST, II., Margit-körút 3.

dek multak el azóta, a zsidóság állandóan összeütközésbe került mindenféle pogánysággal és a Saboss Hagodajl csodája megismétlődik: *a Gondviselés nem engedi a hatalmas pogányság felébekekedését a fizikailag gyenge Jiszróél felett.*

S ezért érthetőnek találjuk, hogy a „Saboss Hagodajl“ csodájára nem a mindenkori Niszson hó 10-e emlékeztet, hanem a Peszách előtti szombat. A sabossról mondatik ugyanis: *„bēni ūvén bēni jiszróél ajsz hi leajlom... — kötöttem és Izrael fiaik között jel ő örökké“*, a saboss örök jele annak, hogy I'ten a vallás népért avatta Jiszróél, Jiszróél örök jele, mert a szombat örökkévalóságába kapcsolta létét, I'tenhez való viszonyát. A Saboss Hagodajl csodája tanúságot tesz arról az időről, amikor Izrael erre a történeti útra megindeült. Azóta sem tudta Izraelt a pogányság legyőzni, az I'teni gondviselés öröklik felette, mert a saboss örök tartalma örök életet ad létének s előidézi az első Saboss Hagodajl nagy csodájának állandó megismétlődését.

Sch. S.

Közöljük, hogy szesz- és élesztő-gyárunk

a budapesti orth. rabbiság állandó felügyelete alatt áll és ellenőrzése mellett köztük meg évenként a Chómecc-eladási szerződéseket.

Egyben ajánljuk szatmármegyei főzdeknben la kék őszi szilvából főzött, Jungreis orth. főrabbi bizonylatával (hechser) ellátott, kitűnő minőségű

husvétii szilvapárlatunkat,

melyet 25—100 liter űrtartalmu, szabályszerűen lepecsételt hordókban szállítunk.

GSCHWINDT-féle Gyár r. t.

Budapest, IX., Ipar-u 15—21.

TELEFON: 35-03.

Reformzsidók-e a pesti neológ zsidók?

Írta: Fischer Fülöp, sárospataki főrabbi

Elismerem, sőt negyedszázad óta megjelent számtalan dolgozatomban megcáfoltatlanul bizonyítottam, hogy a legelső magyar reformrabbi, az aradi Chorin óta, születés nélkül akadtak a magyar neológ rabbinusok között fölös számmal olyanok, kik hiteltek, vagy helyesebben: *hitetlen* elvek tekintetében semmivel sem maradtak német kollégáik mögött s hogyha a magyar orthodoxia zárt egysége mar több mint egy fél évszázada nem gyakorolna feyelmező hatást a hazai neológiára, akkor a legvadabb reformteóriákat hirdető neológ rabbik még sokkal nagyobb számban burjánoztak volna fel hazánkban. De a magyar neológ zsidóság nagy tömegei nem bírnak semminemű fogékonysággal sem, a Sós Endre cikkében hirdett reformeszmék iránt. A legutolsó neológ zsidónak is átment tudatába, felszívódott egész lényébe az az érzés, hogy a *saboszt* nem lehet vasárnapra áthelyezni; hogy ez nemcsak a legelső lépés lenne a kereszténység felé, hanem már maga is kereszténység!

A legutolsó neológ árhoorec is nagyot nevetne, hogyha azt mondanák neki, hogy vasárnap délelőtt menjen *saboszt* tiszteletre! Nem tartja meg a *saboszt*ot, mert kényelmét vagy kenyérét félti attól; de egy vasárnapi *saboszt*ot a legnagyobb *chászir-fresszer* gyomra sem vesz be! S ne tagadjuk: Németországban sem! Már az ötvenes években állt fenn az *egyetlen* *saboszt*ot vasárnapon ünneplő „zsidó” hitközség Németországban, a berlini Johannes-strassai reformtemplom, de mind mai napig sohasem birt egyszerre több mint néhány száz taggal. Tehát a majdnem negyedmillió lélekszámmal bíró nagy berlini neológ hitközség, csak néhány száz tagját tudta mindenkoron eszményeinek megnyerni! S ezen néhány száz tag legnagyobb része is, a vasárnapra áthelyezett *saboszt* i'tentiszteletnél, épúgy tüntet távollétével, mint azelőtt a *saboszt*ot *saboszt*-i i'tentiszteletnél! Tehát mire való ez a *döröcség*?

Nem, igen tisztelt Sós Endre uram! Az a neológ zsidó ember, kinek *saboszt*on nem kell a templom, annak vasárnap sem kell! Annak még akkor sem kellene az, hogyha Ön minden vasárnap reggel fix und fertig papostól-csapostól oda vinné neki a hálószobájába az ágya elé! Annak unós-untig elég az a néhány félóra, mit évente egyszer-kétszer: Roshásonó és Jom-kippurkor tölt el a templomban.

S miésoda „*nájek*”-kal, bizonyítékokkal támogatja alá cikkíró érvelését? „Lehet-e például, Sándor Páltól azt kívánni, hogy a Hűvösvölgyből *gyalog* jusson el a Dohány-uccába? Ugy-e nem?”

M. I. Uram! Én igen nagyrabecsülöm

Sándor Pálnak önfeláldozó tevékenységét a zsidóság anyagi és politikai érdekeinek szolgálatában. Vallási kvalitásait nem ismerem. De azért úgy hiszem, hogy csöppet se sértem meg érzékenységét, midőn abbéli szerény aggodalmamat merem kifejezni, hogy evett már Sándor Pál Hajsánó-Rábbó előtt is diót! Ha Sós Endre ur ismeri ezen zsidó közmondásnak zamatot izét, akkor talán belátja, hogy Sándor Pálék, ha már pont a Dohány-uccai templomba akarnak szombaton ellátogatni, akkor tudnak előleges „*heter mimó rabbonim*” nélkül is segíteni magukon! Ugy, ahogy ők rabbinikus „heter” nélkül szombaton eljutnak a Hűvösvölgyből a börzére, vagy a képviselőházba, ugyanugy eljutnak a Dohány-uccáig is, ha valóban olyan nagyon a szívükön fekszik a szombati templomlátogatás.

Ami pedig Rabbi Akiba mondását „*Aszé sabatchó chajje veál tictárech librijasse*”, vagy mint S. E. idézi: „Tedd a szombatodat hétköznapra és ne szorjúl embertársaid segítségére” illeti, — úgy a *legeslegutolsó* chederjngli is ismeri annak *egyetlen* igaz értelmét. Hogy t. i. annak dacára, hogy szent kötelesség a *sábósa kajdest* jobb és több étellel kitüntetni, de hogyha ez csakis annak révén válik lehetségessé, hogy mi felebarátunkat terheljük meg, inkább éljünk szombaton is olyan szükösen, mint hétköznap. Ezt az igazi, az összes kommentároktól elfogadott értelmet, minden chedergyerek is ismeri. Csak a Holdheim és Geigerek no meg csatlósaik törekszenek ezen mondást valódi értelméből kiforgatni, hogy viz legyen a malmukra. Azok akarják a szombati munkatiltalom megszüntethetőségét *belehámisítani* ebbe a mondásba!

Amit pedig a cikkíró mond: „Még mindig jobb, ha a hét egy napján imádkozunk, mintha sohasem imádkozunk”, — akceptálom! De hát ki tiltja meg Önöknek, hogy akár szombaton *othon* imádkozzanak, vagy vasárnap reggel vagy este a hétköznapi imához elmenjenek?

De S. E. az ifjúságot akarja megmenteni a zsidóság számára. Uram! Evvel Ön az ifjúságot nem fogja megmenteni a „zsidóság” számára! Sőt ellenkezőleg, evvel a legradikálisabb asszimiláció örvényébe fogja *beletaszítani*! A neológ zsidó ifjúság megmentésére csak *egy* mentőeszköz létezik: hozzanak Önök áldozatokat az ifjúság zsidó neveltetésére, mindenekelőtt zsidó tanítása érdekében! Alapítsanak Önök zsidó iskolákat, *zsidó középiskolákat*! S legyenek azután azok az iskolák és tanítómesterek valóban *zsidók*. Nem ismerem p. o. a pesti zsidó középiskolákban uralkodó vallási szellemet. De hogyha tanáraik nemcsak arra törekednek, hogy a világi tantárgyakban

váljanak ki növendékeik és arassanak báberokat, hanem a zsidó tárgyakban, bibliámeretekben stb. is, hogyha ott *mindenekelőtt* arra törekednek, hogy úgy mint a többi felekezeti, főleg katolikus tanodákban, saját felekezetiük iránt, úgy itt is mindenekelőtt és fölött lobogó lelkesedést és törhetetlen hűséget oltsanak a zsidó ifjúság szívébe és telkébe Izráel páratlan eszményei iránt, — akkor az ilyen neveltetésben részesült új nemzedék meg léssen mentve a zsidóságnak!

De a reformzsidóság — ezt már régesrégén megírta a mélyen látó Heine — csak az üres lap az ó- és új testamentum között. Egy üres lapot pedig könnyű szívvel tépnek ki!

A Magyar Királyi Osztálysorsjáték főárusítói kérik,

hogy mindazok, akik a postán küldött sorsjegyek árát még nem egyenlítették ki, sziveskedjenek a megfelelő összeget azonnal megfizetni, mert a nyereleményigény csak úgy biztosítható, ha a sorsjegyek ára a 30 fillér költséggel együtt a *huzás előtt kiegyenlített*. Aki azonban bármely oknál fogva a sorsjegyeket nem akarja megtartani, az sziveskedjen azonnal vissza küldeni az illetékes helyre, mert az idejében *ki nem fizetett sorsjegyek semmi jogot nem biztosítanak*, a főárusítóknak azonban *kárt okoznak, ha azokat nem kapják vissza*.

Nagy szerencsében részesülhet ha nálunk vesz részt az **osztálysorsjátékban** Főnyeremény szerencsés esetben **500.000 pengő.** Minden második sorsjegy nyer. Rendeljen tehát mielőbb sorsjegyet!

Weisz Béla és Társa

bankház főelárusítóknál
Budapest, VII. Dob-u. 9
Sorsjegyek árai osztályonként:
Egész 24 P., fél 2 P., nygyed 6 P.
Huzás április hó 15-én és 18-án
Telefon: 42 3-88 Szombaton zárva

Az Aquillár-család

Elbeszélés. 2. Írta: Dr. Lehmann, mainzi rabbi
(Fordította: MÜLLER IGNÁC)

— Én is csüggök drágám, — válaszolt Don Manuelli — az örök hiten teljes szívvel és teljes lélekkel, de én szeretem ezt a szép országot, Hispániát, amelyet mi spanyolok büszkén nevezünk „Európa arcának”, és szeretem különösen Valenciát és Huertát. Nem tudnék semmi más országban derülten élni és egész biztosan nem abban a hideg ködországban, ahol a flegmatikus németalföldiek, a haltól véres hollandusok kétségbeesésbe kergetnének engem. S azután én nem vagyok olyan, mint a többiek, akik már itt is kereskedelemmel foglalkoztak és így messze országokban könnyen alapíthattak üzleteket. Hajlamom és hozzá szokás mezőgazdát csináltk belőlem és ezt a foglalkozást nem üzhethem Németalföldön; mert elsősorban zsidók ott földbirtokot nem szerezhetnek és azonkívül nem tudnék gazdálkodni idegen talajon.

— De, ha a birtokunkat eladnók, Don Manuelli, az ára elég volna ahhoz, hogy Hollandiában megéljünk és nem kellene sem üzletekkel foglalkozni, sem a földet művelni.

— A birtokunk eladása, kedves nóm, csak a legnagyobb nehézségek mellett volna lehetséges, mert I'ten ménts, még gyanút keltenénk. És ha egyszer gyanu támad ellenünk a szent tribunalis csakhamar reánk sújthat.

— Ne is ejtsd ki, drágám, ezt a rettenetes nevet — replikázott Annuciata. Ez a réműletes inquizíciós törvényesség nappalaim félelme, éjjeleim réme. Amióta atyámat a legnemesebb és a legjobb embert gyermekei köréből, anyám oldaláról elszakították, az inquizíció rettenetes fogházába hurcolták és ott a kínzás borzalmas fájdalomnak odadobták, amely kínzásokat ő ugyan hőiesen eltűrt, majd királyunk II. Károly esküvői ünnepélye alkalmából élve elégették, — azóta nem bírom hallani a rettenetes tribunalis nevét reszketés nélkül. Gyakran felriadok mély álmomból és azt hiszem, hogy a láncok csörgését hallom, mely láncokban bennünket akarnak megkövácsoolni.

— Szegény asszony, de éppen az ad nekünk biztonságot, hogy a te apád, aki most a paradicsomban pihen, oly hőiesen tűrte megkínkoztatását. Senki sem gyanakodik reánk és jó keresztényeknek tartanak bennünket, holott

tudják, hogy úgy te, mint én marannoszi családokból származunk és kizárólag zsidó vér folyik ereinkben.

— De nem elég szomorú-e, hogy nyíltan oly hitet vallunk, amely szívünknek idegen, hogy tiszteletet színelünk oly hittételek és oly intézmények irányában, amelyek elődeink vért víz gyanánt engedték kiontani? Rázzuk le magunkról ezt az elviselhetetlen kényszeit, kövessük rokonaink példáját és keressük fel azt az országot, amelyben a tűzhalál nem fenyegeti folyton Juda fiait és leányait.

— Ne csinálj magadnak felesleges gondokat, kedvesem, I'ten, aki eddig megoltalmazott bennünket továbbra is óvni fog.

— Dehát nem vagyunk-e *kötelesek* is kivándorolni a hitkényszer eme országából, ha már I'ten menedéket nyitott meg számunkra?

— Igazad lehet, de mégsem tudom magamat elhárítani arra, hogy szép hazámat a hideg, északi ködországgal felcseréljem. Nézd, 100 éve van annak, hogy az első marannoszok Hollandiába menekültek és ott szabad otthon találtak. Azóta sokan követték példájukat, sokan azonban jobbnak látták az ittmaradást. Ha az a kötelesség, amelyről te beszélsz olyan nagy, miért maradt az én dédapám Spanyolországban és miért nem gondolt apám sem arra, hogy elhagyja ezt az országot?

— Én csak tudatlan asszony vagyok és azért nem tudok ellenvetéseidre válaszolni. Annyit mondhatok neked, hogy boldognak tartom rokonainkat Hollandiában.

— Nem tartanád boldognak őket, ha ott volnál és látnád, hogyan élnek és hogyan nélkülözik a napfényt hazát, ki vannak zárva minden társadalmi életből, nem vehetnek részt az állam és a város igazgatásában, a köznép kigunyolja őket, csak épen hogy megtűrik őket, de nem élhetnek, mint szabad polgárok abban a dicsőített „szabad köztársaságban”. De most válaszoljunk a levelekre s azután ezeket égezzük el, mert nem volna jó, ha megtalálnák őket nálunk. Az a kereskedelmi hajós, aki majd válaszunkat Amsterdamba viszi, nemsokára elhagyja *Grao* kikötőjét és előbb Nyugat-Indiába megy. Nagy kerülő az, amit a leveleinknek meg kell tenniük, de ez az egyetlen út, amely nyitva áll számunkra, mert a hivatalos postára nem bízhatjuk a dolgot.

E szavak után Don Manuel megint kezébe vette a leveleket, még egyszer átolvasta azokat és azután hozzáfogott a megválaszolásukhoz. Donna Annuciata követte példáját.
(Folyt. köv.)

A Budapesti Aut. Orth. Izr. Hitközség felügyelete alatt termelt

husvétii orthodox kóser palacktej és tejtermékek

kaphatók és megrendelhetők összes fiókjainknál és az orthodox izr. fűszerkereskedőknél.

Budapesti Központi Általános Tejcarnok R.-T.

של פסח

Orth. kóser

של פסח

Szenzációs olesón csokoládé és desszert, mogyorós- és krémes-csokoládé, teasütemény, busserli, piskóta- és torta-különlegességek.

Weisz Mór, keksz, teasütemény és kétszersült gyára: Budapest, VII., Dob-u. 22 Tel-fon: 42-3-65.

HIREK

NAPTÁR

Sabosz Tazria, Niszon 3
 Gyertyagyújtás (Budapest) 6.15
 מנצח kimenetel " 7.05

Sabosz Meczejrő, Niszon 10.
 — Sabosz hagódajl —
 Gyertyagyujt. 6.25, שנה kim. 7.15

Lapunk legközelebbi száma a tartalmas peszách-ünnepi szám lesz és א"ח i. hó 19-én kedden fog megjelenni. Lapzárta 17-én.

— AZ ORSZÁGOS BIKUR CHOLIM Betegeket Gyámoltó Egyesület f. hó 3-án tartotta meg dr. Rakonitz Dezső elnöklétével élénk érdeklődés mellett 60. évi jubilaris közgyűlést. Elnök kegyeletes szavakkal parentálta el a minap elhunyt R. Óser Brúnt, ki az egyesület betegeinek évtizedeken át élemezője volt. Majd beszámolt az elmúlt év eredményeiről, mely szerint az egyesület az év folyamán különböző kórházakban és klinikákon fekvő szegény zsidó betegeknél 10.245 adag ebédet szolgáltatott ki, 896 esetben jelentek meg egyesületi orvosok, a lakásukon ápoló szegény betegeknek és több ezer pengő értékű gyógyszert szolgáltatott ki az év folyamán szegény betegek között. Felszólalt még Korein Dezső, dr. Friedmann Izidor és Mayer Miksa, kik különböző, helyesléssel kísért indítványokat terjesztettek a közgyűlés elé. A közgyűlés a megjelent Deutsch Vilmost, kinek az egyesület fejlesztése és felvirágoztatása körül hervadhatatlan érdemei vannak, nagy lelkesedéssel az egyesület tiszteletbeli tagjának választotta. Ugyancsak köszönetet szavaztak Breuer Mihálynak, Mayer Miksának, kik az elmúlt évben fáradságot nem kímélő ambícióval és hozzáértéssel dolgoztak, munkálkodtak az egyesület érdekében. A közgyűlés végül megköszönte a vezetőségnek eredményes működését. A mindvégig a szent ügyhöz méltó komolysággal lefolyt közgyűlés az elnök éltetésével véget ért.

x NAGY SZERENCSE ÉRHETI, ha a szobattartó Weisz Béla és Tsa Bankhánál vesz sorsjegyet, ahol az elmúlt húzásokon rengeteg nagyszegű nyereményt sorsoltak ki. Bpest, VII., Dob utca 9.

x MISKOLCON a legizetesebben Engelnél étkezhet. Utazóknak emedmény. Menü-rendszer. Engel-étterem, Arany J. utca 11. — Lakodalmat külön teremben rendezek.

— RABBI CHAJIM SONNENFELD UTÓDLÁSA. Jeruzsálemből írják: A szentföldi orthodoxia gaonjának elhunyt utáni időszakban lett a főrabbi szék betöltésének kérdése. A hivatott tényezők zöme a huszti főrabbi köré csoportosult, akit 16 napos szentföldi tartózkodásának ideje alatt megkülönböztetett tisztelettel vett körül az egész szentföldi orthodoxia. Az itteni hívek nem is akarták visszaengedni a huszti főrabbit, ő azonban gondolkodási időt kért, mindenesetre ragaszkodott vizsautazásához s március 30-án haza is utazott. Mindenki meg van győződve, hogy a kajel érdekében elsőrangú fontosságú volna Duschinsky főrabbi megnyerése az elhunyt gaon utódjának. (A huszti főrabbi időközben már haza is érkezett. — Szerk.)

— A DEBRECENI ORTH. LEÁNYEGYLET, amely Weisz Magda agilis elnöklésével vallásos és jótékony munkókat fejt ki, fényesen sikerült purim-estélyt rendezett. Az estély a szép erkölcsi siker mellett jelentős anyagi eredményt is hozott, amely a szegények peszách-i segélyezésére fog szolgálni.

— HALÁLESET. Munkácsról jelentik: Mély részvétellel kísérték utolsó útjára Schlüssel rabbi közseregetnek örvendő hitvesét, aki Sűsan-purimkor hunyt el, 65 éves korában. A megboldogult jámborsága, Tóraszeretete a gyermekei nevelésében nyilvánult meg a legimpozánsabban: két fia és leányai a vallásos zsidó erények megtételeit. Ő, maga valóságos „melümedesz” (a Tanban jártas) volt, akinek nagy része van abban, hogy férjét, R. Dóvid Schlüsselt, a munkácsi besz-din jeles tagját, a talmudikus tudományok terén, mint goajnt emlegetik. Fiatal éveiben a megdicsőült kereste egy üzlet vezetésével a parnósót, hogy férje nyugodtan szentelhesse idejét a Tórának. A gyászszónokok mintaképp állították oda az elhunyt csedekész nemes életét, vallásosságát, jótékonyágát és lényének finom jellemvonásait. — הנצייה

— A DUNASZERDAHELYI AGUDA LÁNYEGYLET jótékony célú purimestélye ezidén is a legnagyobb sikerrel járt. Az agilis elnök: Tischler Piroska, továbbá Paschkusz Flóra és Wetzler Ella úrlányok vezetésével a szerdahelyi zsidó lányifjuság színe-java közreműködött és kitűnő játékkal, úgy anyagilag, mint erkölcsileg rendkívül fényes eredményt értek el. — Legközelebb illusztris vendége lesz az egyetlen: Landsberg Éva kisasszony szemléiben, ki mint az Aguda égiske alatt működő bécsi Bész-Jákob iskola kiváló vezetője fog az egyesületben propaganda-előadást tartani.

— EGY BUDAPESTI TALMIDCHÓCHÓM HALÁLA. Vasárnap elhunyt Sélinger Lévi, az orth. hitközség masgiachja, 63 éves korában. Hétfőn temették nagy részvét mellett. R. Slajme Bórúch Schmalhausen mondott hespedot, utána Schwartz Mózes a „Polnische Schul” hitszónoka és az elhunyt fiai beszélték. הנצייה

— A NYIREGYHÁZI CHEVRA THILLIM TISZTUJITÁSA: Wohl Ármín elnök, Farkas Antal alelnök, Fischer Zsigmond jegyző, Fischer Farkas gondnok, Weisz Jakab ellenőr, Blau Mór pénztárnok. Választmányi tagok: Klein Antal, Kohn Márton, Bokor Sándor, Guttman Salamon, Klein Adolf, Zoldán Mór, Blau Jenő, Friedmann Jakab, Eisner Izrael. Számvizsgálók: Klein József, Windt Mór, Friedmann Miksa.

— A KISKÖRÖSI ORTH. IFJUSÁG nagyszabású és kitűnően sikerült purimi estélyt rendezett. Szinrekerültek Schwarz Izidor szerzőnek (Kiskörös) „Szól a zene”, „Testvérharc”, „Apám lánya” és „Nuchem memóriája” c. szindarabjai és még több magánszám és bohózat. Kitűnően szerepeltek: Klein Félix, Szabó Dávid, Greiner Ábrahám, Goldberger Mór és Dezső, Falkovits Salamon, Neumann Emil, Szaboles Ernő és Jungreis Aladár. A főrendező és konferáló szerepet Luger Jenő töltötte be kitűnő hozzájárulással. A szerzőt lelkesen ünnepelték. A bevételt jótékony célra fordítják.

Kitűnő orth. kóser bor

של סבס

Kterje már 60 fillértől, azonkívül pecsénye, tokaji és csemege-borok, valamint szilvórium, törköly, konyak, borovicska és sepróppánka a legolcsóbb árban házhoz szállítva. Saját gyártmányu sel peszách szódavíz nagy üveg 16, kis üveg 8 fillér.

Büchler József

BUDAPEST, VII., KISDIÓFA-UTCA 5.

x SZIVBETEGEKNEK ÉS ÉRELME-SZESEDÉSBEN SZENVEDŐKNEK a természetes „Ferenc József” keserűviz használata könnyű és pontos bélműködést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József víz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűviz gyógyszertárakban és fűszerüzletekben kapható.

Stühmer-féle של סבס csokoládé

a budapesti orth. rabbinátus felügyelete alatt. Kapható mindenütt. Vizonteladók az eredeti hechser másolatát kapják.
 Gyári Budapest, VIII., Szentkirályi ucca 8. szám

— SZENTFÖLDRE VISZIK ÁT HOROVICZ JERUZSÁLEMI RABBINÉ HOLTETEMÉT. Frankfurt a/M-ből írják nekünk: Horovicz jeruzsálemi rabbinak itt elhunyt és eltemetett neje holttestét a megdicsőült nagyszony utolsó kívánsága szerint e héten Jeruzsálembé szállítják, ahol Niszon 5-én örök nyugovóra helyezik. Az erre való vallási döntést még a megdicsőült Rabbi Chajim Sonnenfeld rabbi kollégiuma mandta ki. A holttestet Horovicz rabbi kíséri, aki elutazása előtt a frankfurti orth. templomban nagyszabású emlékbeszédet mondott Sonnenfeld rabbiról.

— A KONGRESSUSI IRODA KÖRÉBŐL. Mint értesülünk az iroda eddigi elnöke, báró Kohner Adolf azt a küldöttséget, amely neki újból felajánlja az elnöki tisztséget, a családi gyászra miatt — egy férjes leánya hunyt el — csak a 30 nap eltelté után fogja fogadni.

— HALÁLESET. Blumenfeld Adolf, a s. a.-újhegyi orth hitközség volt elnöke 74 éves korában elhunyt. A híres R. Előzör Löw z. c. l. tanítványa volt, akit még utóbbi éveiben is az éjjeli órák sokszor a bész-hamidrosban találtak, a talmudba elmélyedve. Temetése a templomudvarban folyt le, ahol Dick rabbi búcsúztatta, majd Löw Wolf ifjúkori tanulóúrtára a család és a barátok nevében méltatta érdemeit. Halála előtt a Chevrának és az orthodox intézményeknek tekintélyes összegeket utalt ki hágyatékából. Emiéké áldásos lesz. Dr. Sz. A.

— A GALANTAI „CHABURASZ TALMIDIM” részére Magyarországból befolyt tételek: Lefkovits Gyula Kisvárdá 3 P, Steiner Emil Celdömök 2, Weiszberger Dávid Szakály 5, Győr: Schwarz Ernő, Gestetner János, Holzer J. 4—4, Grünwald Miksa 2; Csorna: Hoffmann Sándor 2, Pscherhoffer Károly 0.50, Groszmann Márk Makó gyűjtés 1.50, Reichmann Ignác Debrecen 10 P.

— BEKÜLDÖTT HIREK. A jános-házi T. B. új tisztikara: Singer Emil elnök, Kastl Andor alelnök, Benedek Imre pénztárnok, Krausz Vilmos gondnok, Löwinger Ernő háznagy Zöllner Antal jegyző. — A szabadkai Aguda ifjusági csoportja a szorgalmas tóratanulással eltöltött téli szemesztert vig purimjátékkal fejezte be. Közreműködtek: Deusch Akiba, Glück S., Engel testvérek, Grossberger M. és Holländer K. Rendezték: Berger Jenő, Pfeifer L. és Glück A. — Felegyházán sikeres purimi műsort játszottak: Klein Feri, Friedmann Andor, Klein Pál, Weber Dávid. Rendezték: Klein Gyula, Várdi L., Friedmann Ica és Klein Irénke. — Kasán az orth. leányegylet által rendezett purimünnepély a teljes siker jegyében folyt le. Lilling Lea és Eta, Burger Riza, Meisner Magda, Schönfeld Jolán, Kapner Szerén, Zimmer Paula, Weiss Malvin, Klein Rezső, Goldstein Zita, Hartstein Sári, Grossmann Rózsi és Aranka, Schwarz Böske, Schimmel Sári és Margit kiválóan nyújtottak.

ארטא כשר וויין של סבס

Édes tokai boraim mesérlétek. Elsőrendű bor már 80 filléért kapható. Díjtalanul házhoz szállítom.

Niszel étterem

Rombach-utca 16.

Telefon: 43-9-96.

40 éve fennálló Rombach u. 13 alatt újból megnyitott. Huszveti sütemények dísz orták marcipán bombonkékülönlegességek már megrendelhetők. — Tel.: 423-11.

של סבס ZSIR

nagyban és kicsinyben, legolcsóbb áron kapható

FENÁKEL JÓNÁS

orth. kóser baromfikereskedésben
 BUDAPEST, VII., DOB UCCA 28.
 Telefon: 31-6-73.

ארטא כשר של סבס

máczesz, tej, fűszerárak, boszniai szilva, burgonyaliszt, eceteszenec, cses csokoláde, cacao, lekvár, p radicsom, b.r, szilvórium, stb. legregibb és legmegbizhatóbb beszerzési forrása:

özv. Schlanger Bertalan-né

BUDAPEST, VI., LAUDON-UTCA 7.

Telefon: 12-6-72.

Eladás nagyban és kicsinyben. Egész éven át és peszáchra is a legfinomabb vaj és sajtok. — Vidéki rendeléseket pontosan eszközölk. — Referenciát a buapesti orth. rabbinátus nyújt.

ארטא כשר של סבס

FÜSZERÁRUK

ecet, kakaó, burgonyaliszt, paradicsom és mindenemű fűszerár, a környéken a legolcsóbban és legmegbizhatóbban beszerezhető; valamint hitközségünk általi MACZESZ, SMÜRE, máczeszliszt és tej hitközségi árban, házhoz szállítva. Külön helyiség.

MUNCSIK GYULÁNÁL
 Budapest, Harsányi-u. 33 (Dob-u. szék)
 Vidéki re. delé-eket pontosan eszközök.

סבס של ארובא legolcsóbb bevásárlási forrás

Tea, ecet, paradicsom, aszalt szilva, sütőpor stb. fűszerárak. Árám változtatlanul olcsók.

özv. Neuvirth Józsefné

orth. kóser fűszer-ecsemege kereskedése
 Budapest, Vasvári Pál-utca 6
 A budapesti orth. hitk. máczesz-elárúsító helye. Tej előjegyzés. Díjtalanul házhoz szállítva. Referenciát a budapesti orth. hitk. rabbinátusa nyújt.

Szédertál

tiszta alumíniumból, mattirozva, olyan mint a tiszta ezüst. Elegáns üvegbe tételekkel mélyen leszállító t. ára 24 pengő. Kollercsilárgyák, VIII., Dobozí u. 15 Tel.: 30-3-37.

Vendégeimhez!

Ezuttal ismét felhívom a t. fogyasztóközönség figyelmét, hogy ugyanazon változatos menüink, amelyeket 1 P 30 filléért szolgálunk ki, Peszáchra csak 30 fillérré drágábbak. Széde-resték 2 P. Előfizetések eszközölhetők.

Weisz Jenő orthodox kóser kávézó és étkező
 BUDAPEST, VII., Dob utca 37. sz.

Schweizer Thoralehranstalt,
Montreux

ישבה עין חיים

Bekanntmachung

Wir geben hiermit bekannt, dass am 2. Jj., Sonntag, den 8. Mai die Semestereröffnung

stattfindet. Da wir nur soviel Schüler aufnehmen, die in unserem Internat in der Villa Quisisana Platz haben, bitten wir die Anmeldungen bis spätestens 15. April sofort an den Rektor, Rabb E. Botschko zu richten. Es bestehen sowohl Kurse für Anfänger, wie auch für Fortgeschrittene.

Családi hírek (Negy sorig 4 pengő, azonfelül soronkint 1 P)

Hoffmann Nándor Budapest, eljegyezte Neu Szerénkét Sárvárról. (Minden külön értesítés helyett).

Godinger Rózsika Makó és Ausch Emil Budapest április 10-én tartják egybekelési ünnepélyüket, Makón.

Fränkel Ilonkát Opályiról, eljegyezte Weinberger Ferenc, az opályi metsző-kántor fia.

Schwarca Iluska Mezöcsát és Reich Dezső Miskolc-Verpélet jegyesek.

Spitzer Sári Balassagyarmat, Boros Samu Szombathely jegyesek.

Elbogen Sámuel gondnokunknak, eljegyzése alkalmából szívélyesen gratulál a Váci Chezra Bachurim.

Löwinger Jenő volt agilis elnökünknek házasága alkalmából ezuton fejezzük ki mazelto-v-kivánságainkat.

A Jánosházai Tiferesz Bachurim.

Silberstein Sári a váci főrabbi leánya és Gross Nándor pomázi főrabbi a budai főrabbi fia, vasárnap tartották esküvőjüket a váci zsinagóga udvarán, óriási közönség jelenlétében, melynek soraiiban számosan vettek részt a fővárosból köztük Sussmann rabbi is. Az 500 terítékes estebéden a váci, budai, b-gyarmati, sarkadi, bereceli, tinyyei, főrabbiakon kívül felszóltak Meisels Hers váci dájón; a bpesti T. B. nevében Leopold Bernát (ki az egyesület ezüst serleg ajándékát átnyújtotta) és még mások. Végül Hermann Ignác hitk. elnök megkapó beszédében a hitközség üdvözlését tolmácsolta.

Orth. kóser מצוה של A PESZACH ünnepekre fűszerárak és italok Budapestén az országosan elismert Salczer Testvérek Budapest, V., Visegrádi-utca 26 Telefon: Aut. 92-0-10 fűszer- és csemegetár-kereskedésében. Paradicsom, italok és pedig konyak, szilvórium, borovicska I. rendű borok, uörka és lekvár a legelőnyösebben és legmegbízhatóbban szerezhethők be. A budapesti aut. orth. hitközségi maczesz és tejelárusító helye eredeti hitközségi áralakon. — Vidéki rendelések pontosan eszkozőtetnek.

כשר של מצוה kávépörkölés cukor és fűszerörölés, a budapesti aut. orth. rabbiság felügyelete alatt kizárólag Geiringer kávépörkölésében lesz feldolgozva. VII., DOB-UTCA 37. Telefon 37-9-07. Vidéki pörkölést is vállalok.

Ki mondott valótlan?

A „Hagyomány” legutóbbi számában egy névtelen a következő valótlanokat enged meg magának: „Hogyan gondol eléget tenni a „Midvar seker tirchok” parancsolatának azon Zs. U., kinek állítólagos tudósítója olyan maszlagot tálal fel az orth. közönségnek, hogy a tisztviselők boxerrel s chaleffal voltak felfegyverkezve”. — Ezzel szemben szóról-szóra ismétéljük, amit az ügyről írtunk március 22-i számunkban: „A nagykállói Jahrzeiton már meg is kapta dr. Stein a méltó választ. Jóllehet, oadásdított az utkölltség teljes megtérítése árán néhány nem komoly embert is, akik — dr. Stein bevallása szerint — boxerrel és chaleffal voltak felfegyverkezve...”

Kiderül tehát ebből, hogyha ez nem igaz, akkor az ódium az egyesület jelenlegi elnökére esik. És hogy valóban ő mondta erre három tanuk van. A megdicsőült büdzentmihávi gaon fia, Grünfeld Mordecháj úr, aki a három tanu egyike, felhatalmazott annak kijelentésére, hogy igenis dr. Stein ő előtte jelentette ki, hogy bizalmasai fel voltak fegyverkezve boxerrel s chaleffal. Tehát nem a Zs. U. állította ezt, hanem dr. Stein.

Husvétli מצוה של ארוך orth. rabbináti hehzerrel: Excelstior parókkészítő és egyéb husvétli cikkek, Wertheimer és Frankl BUDAPEST, V., HOLD-UTCA 8

BECKERT HUGÓ parókkészítő specialista Most Budapest, Dob utca 27. (Skrek-ház) Lift.

Orth. kóser מצוה של oradalmi fűborok megérkeztek. Bár mikor meggyőződhet ingyenes bor-kostolással boraim kitünő minőségéről és zamatjáról. Boraim árban is versenyen kívül állanak: Zamatos asztali fehér. . . P —.80 Rizling . . . P 1 —.20 13% édes furmint . . . P 1.20 Burgundi vörös . . . P 1.40 Nehéz, tokaji hegyalja. . . P 1.60 Szilvórium 54% . . . P 4.50 Menü P 2.20. Kivánsatra házhoz szállítjuk Széderre előfizetést elfogadunk. Esküvői és banketteket elvállalunk. Hofmann étterem Révay-utca 4/b. Tel. 23-8-42

— HALÁLESET. Jászalsószentgyörgyön elhunyt 76 éves korában R. Jecheskél Grünbaum, a Jászság legjámorabb zsidója. Temetése aznap délután ment végbe a legnagyobb részvét mellett. A zsúfolóság megtöltött templomban hakovó volt és az elhunyt nagy érdemeit mélyen megindító, nagyhatású beszédekben méltatták: R. Pinchosz Fischmann Jászkarajenőről, R. Mordche Fried Rékásról, Blayer rabbihe-lyettes, vejei és fia. — הנשימה

Szerkesztői Üzenet PÉCS: Nem valószínű, hogy komoly ri-tuális kérdésekben komoly emberek Önök-höz fordulnak. — SURANY: Megkaptuk.

מצוה של מצוה BOR Grosz J. József budai rabbi utfi háza- loto alatt kezelt kiváló minőségű szar- mait rizling, tokaji sz. moradoni édes csemegebor, legelőnyösebb árban házhoz szállítva kaptatók részben és kicsiny- hen Fahn Fülöp borkereskedőné, II., M-adit körút 3 Telefon: 53 4-81.

Orth. kóser מצוה של fűszerárak, borok, szilvórium, t. i., paradicsom legelőnyösebb megbízható beszézi forrása. Egy kg. acs házhoz szállítva 1 P 70 fill. Wächter, Rpesti, Népszínház-utca 49 (Kisútváros u. sarok.) Telefon: 32-4 85. Megrendeléseket április 10-ig szállok

Ajánlom sajáttermesű boraimat orth. kóser מצוה של elsőrendű 13 mallig. Rizling édes, 13 mall. Muskotály édes, 13 mall. Zold Szylváni édes, 13 mall. Burgundi édes. Fehértői Szőlőgazdaság STROH VILMOS JÁNOSHALMA

Nőtlen hitoktató perfekt héber, magyar, német, gyakorlott hitk. jegyző Gemore-rasi-t'nach la képe-ítő és működési bizonyítványokkal s referen- ciákkal, legjobb eredményért felelősséget vállal, minimális szerény igényekkel azonnalra állást keres. Házitanónak is elmegey. Ajánlatokat „Legjobb alkalom” jelégére a kiadóba kér.

אין אנוערת ישיבה וידר מאן לערנען אים קאממענען זמן: שיעור מס' חולין, ניש בכא מציעא, וידר ה' מליחה, אויה ה' תפילין, יעדער היעהער קאממענער בחור זאל דיא ערוועה: מען סדים מיש ויד נעה: מען מענען סארצניך אונד בילויג ווער בעינשטיגונג נעמען ווילע. זאלל ויד נאך סאר ויש ביעפלד מעלדען ביא רבינו הנאון ניי. מנהל ישיבה דיק פוטנאק

— MULTHETI REJTVÉNYEINK MEG- FEJTÉSÉEL. Az első rejtvény megfejése מצוה, mely poharat jelent, de ugyancsak ez a neve egy tóráilag eliltott szárnyas- nak is. A második rejtvény megfejése a most befejeződött hónap: אדר שני.

Table with 4 columns: Hebrew letters (ש, מ, א, נ) and their corresponding words (soha nem jó vissza, jó böcher tudja, gazdag volt)

MEGFEJTETTÉK: Friedlieb Böcke, Ausch Mihály, Wesner Miksa tanító, Salgó Endre, Roth Sándor és Zsigmond, Gross- berg Ervin (Bpest), Amsel Simon (Nyiregy- haza), Iczkovits Zsuzsa és Endre, Goldin- ger Mór (Békéscsaba), Klein Baby (M. kö), Neumann Zsenka és Jenő (Nyrbator), Do- nath Vilnos és Salamon, Mozes Ottó (Vac), G ück Mór, Braun Jakob, Siegemann Li- pót (Vadkert), Jungreis Meülem (Gvön- gyös), Ehrmann Chajim és Simi (Szombath- hely).

Lakodalmi díszebéd már P 2.50-től Niszel étteremben, Rombach utca 16.

x MINDENKI PÉNZHEZ JUT, ha felesleges férfiruháit, butorait, szőnyeget, függönyeit és régiségárgyáit Rottenberg- nek eladja, Paulay Ede (volt Szercesen) utca 46. Tel.: Aut. 18—5—21. Hívásra ház- hoz megyek. Ugyanott ezen tárgyak legol- csóbb árban vásárolhatók.

x A MANNA cikóriát különös figyel- mébe ajánljuk a háziasszonyainknak. A jó- tékonyságáról egyébként is jól ismert Fo- dor cég ugyanis forgalmának i ezrelékét juttatja „Erecz Jiszróél” céljára.

Hirdetmény מצוה elárusítás tárgyában.

Alulírott előljárság ezennel közhírré teszi, hogy az általános maczosz-elárusítás megkezdődött. A maczosz sértetlen zárószalaggal vagy plombával ellátott dobozokban kerül forgalomba Ára: kg.-ként P 1-70, da a es liszt P 2 —, 12 drb snüre P 2 —. Elárusítás a központban d. e. 8—1-ig s d. u. 3—7-ig. Fiókjainkban és a kereskedőknél 8—12-ig; és 2—7 ig. A Budapesti Aut. Orth. Izr. Hitközség Előljárá- ga.

Elárusítóhelyek jegyzéke

- Központi elárusítóhely: VII., Dob-utca 35
II. kerület: Halközségi mézszárszék
V. kerület: D-utsch Albert Halközségi mézszárszék
VI. kerület: Schächter Vilmos Mandel Simon
VII. kerület: Zucker Benjámin Bandel Izak
VIII. kerület: Jakubovits Áron Schwartz Béla
IX. kerület: Farkas Dávid

